

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie Gminy
Przytuły za 2024 rok**

Przytuły, kwiecień 2025 rok

I. Wprowadzenie

1. Cel przygotowania Analizy

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Przytuły za rok 2024 została sporządzona w celu realizacji zobowiązań nałożonych na organ wykonawczy gminy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie gospodarki odpadami. Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Przytuły jest corocznym przeglądem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzania Analizy.

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1966 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2024 poz. 399 z późn. zm.) gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy tj.:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- b) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- d) liczby mieszkańców,
- e) liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art.6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust. 6-12,
- f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
- h) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- i) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Zakres przedmiotowej analizy pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzonym przez gminę, celem przedłożenia sprawozdania Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

II. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przytuły

1. Ogólna charakterystyka Gminy Przytuły

W układzie administracyjnym Gmina Przytuły położona jest w zachodniej części województwa podlaskiego, w powiecie łomżyńskim. Gmina Przytuły sąsiaduje od zachodu z gminą: Stawiski, od południa z gminą Jedwabne, od wschodu z gminą: Radziłów, natomiast od północy z gminami: Grabowo, Wąsosz i Radziłów.

Gminę tworzą sołectwa: Bagienice, Borawskie, Chrzanowo, Doliwy, Gardoty, Grzymki, Kubra-Przebudówka, Mieczki, Mroczyki, Nowa Kubra, Obrytki, Pieńki Okopne, Przytuły, Przytuły-Kolonia, Przytuły-Las, Stara Kubra, Supy, Trzaski, Wagi, Wilamowo.

2. Zagadnienia ogólne

1) System zbiórki odpadów powinien prowadzić do zwiększenia recyklingu i odzysku odpadów oraz podnosić świadomość ekologiczną mieszkańców gminy. Funkcjonujący system gospodarki odpadami komunalnymi objęty przedmiotową analizą wprowadzono 1 lipca 2013r. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina zobowiązana jest do objęcia systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych, natomiast fakultatywnie systemem może objąć nieruchomości niezamieszkałe. W przypadku Gminy Przytuły obowiązek ten realizowany był w 2024 roku wobec nieruchomości zamieszkałych. Wszyscy właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani zostali do ponoszenia na rzecz Gminy opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uzależnionej od liczby osób zamieszkujących na danej nieruchomości. Nieruchomości niezamieszkałe tj. szkoły, przedszkola, przedsiębiorstwa zobowiązane są do zawarcia stosownej umowy z dowolną firmą posiadającą wpis do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Przytuły.

W celu wykonania obowiązku związanego z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych Gmina wyłoniła w drodze przetargu przedsiębiorcę, na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Przytuły”.

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. odbiór odpadów komunalnych na terenie Gminy Przytuły odbywał się na podstawie zawartej umowy o świadczenie usług. Zadania realizowane były przez: MPO Białystok spółka z o.o. ul. 42 Pułku Piechoty 48 15-950 Białystok oddział Grajewo.

2) Odpady komunalne z terenu Gminy Przytuły odbierane są w postaci selektywnej i zmieszanej. Zmieszane odpady komunalne oraz bioodpady stanowiące odpady komunalne przekazywane były do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych.

Segregacja odpadów i ich odbiór odbywała się w systemie workowym. Worki do segregacji zapewnia firma odbierająca odpady, wg potrzeb mieszkańców. Przy każdym odbiorze poszczególnych frakcji odpadów selektywnie zebranych, firma zobowiązana jest do pozostawienia właścicielowi nieruchomości nowych worków, w ilości odebranych, chyba że

właściciel zgłosi potrzebę dodatkowych worków na poszczególne frakcje odpadów. Worki dostarczane są bezpłatnie.

Do selektywnego gromadzenia odpadów służą worki o ujednoliconych kolorach:

- worek żółty - z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, a także drobny metal,
- worek zielony - z przeznaczeniem na szkło i opakowania szklane bezbarwne i kolorowe,
- worek niebieski - z przeznaczeniem na papier i makulaturę,
- worek brązowy - z przeznaczeniem na odpady biodegradowalne.

Wywóz odpadów następował zgonie z harmonogram odbioru odpadów komunalnych dostępnym w Urzędzie Gminy oraz na stronie BIP Urzędu. Ponadto firma odbierająca odpady dostarczała harmonogramy dla mieszkańców.

Na terenie Gminy Przytuły prowadzony jest odbiór popiołu jako oddzielnej frakcji. Popiół odbierany był w okresie od 1 listopada do 30 kwietnia z częstotliwością raz na dwa miesiące. Właściciele nieruchomości na własny koszt wyposażali nieruchomość w pojemnik 120l lub worek do zbiórki popiołu.

3) Na terenie Gminy Przytuły ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również problemowe odpady komunalne, tj. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie, zużyte opony, meble i inne odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki oraz inne odpady niebezpieczne. Do przyjmowania tego rodzaju odpadów jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, znajdujący się w Przytułach ul. Supska 10, 18-423 Przytuły, czynny w poniedziałek i czwartek w godzinach 8.00-15.00. Ponadto w Aptece w Przytułach zbierane są odpady typu przeterminowane leki oraz w Urzędzie Gminy Przytuły - zużyte baterie.

III. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

Na terenie Gminy Przytuły nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych, co skutkowało faktem, iż Gmina uczestniczyła w budowie wspólnej instalacji do przetwarzania odpadów dla ludności zamieszkującej Łomżę i okoliczne gminy.

Przez przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku lub unieszkodliwiania. W myśl art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych do instalacji komunalnej.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2024r. nie realizowano zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami komunalnymi dotyczą przede wszystkim doskonalenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przytuły, w szczególności w sferze selektywnego zbierania odpadów i prawidłowej segregacji odpadów.

V. Koszty poniesione w związku z odebraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

1. Poniesione koszty zostały wykazane w poniższej tabeli:

Nazwa kosztu	Kwota
Koszt odbioru i zagospodarowania odpadów od mieszkańców oraz z PSZOK	293643,80zł
Pozostałe koszty funkcjonowania i obsługi administracyjnej systemu	72.647,15 zł
Razem:	366290,95zł

2. Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku kształtują w następujący sposób:

Należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zł	307.444,09 zł
Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zł	295.295,60 zł
Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zł (na dzień 31.12.2024r.)	3.705,49 zł
Nadpłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zł (na dzień 31.12.2024r.)	311,00 zł
Nadwyżka z opłat	66.963,29 zł

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłane są upomnienia oraz tytuły wykonawcze.

W 2024r. Wójt Gminy Przytuły – Organ Podatkowy wystawił 18 upomnień oraz 12 tytułów wykonawczych. Egzekucję opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi sukcesywnie prowadzi Naczelnicy Urzędów Skarbowych.

VI. Liczba mieszkańców

Gmina Przytuły liczy 2044 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały lub czasowy (stan na 31.12.2024r.). W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych w Urzędzie Gminy, ujętych zostało 1333 mieszkańców (stan na 31.12.2024r.)

Odniesienie liczby osób ujętych w deklaracjach do liczby osób zameldowanych ma charakter poglądowy, gdyż liczba osób zameldowanych nie jest wiążąca, w myśl zasady, że osoby zameldowane, a nie mieszkające na terenie nieruchomości, nie wytwarzają odpadów. Jest to podstawowe założenie funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami. Prowadzone są czynności mające na celu weryfikację wiarygodności liczby mieszkańców podawanych w deklaracjach przez właścicieli nieruchomości tak, aby koszty systemu były rozkładane równomiernie. Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in. z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem Gminy.

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina zobowiązana jest zorganizować odbieranie odpadów komunalnych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbiór odpadów komunalnych. W gminie Przytuły w 2024 roku nie stwierdzono przypadków o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12 w/w ustawy.

VIII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy oraz ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W 2024 roku z terenu Gminy Przytuły odebrano łącznie 231,29 Mg odpadów komunalnych, z czego 125,63 Mg stanowią odpady niesegregowane (zmieszane) tj. **54,32%** ogółu odebranych odpadów komunalnych.

Na podstawie sprawozdań otrzymywanych od firmy odbierającej od właścicieli nieruchomości odpady komunalne z terenu Gminy Przytuły w roku 2024 odebrano następujące odpady:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	16,46
15 01 07	Opakowania ze szkła	25,86
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	15,40
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	6,84
20 01 01	Papier i tektura	3,44

20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁽¹⁾	0,90
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,70
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,68
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	11,60
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,026
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,042
16 01 03	Zużyte opony	0,10
ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popioły z palenisk domowych)	22,02
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	0,00
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,59
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	125,63
Razem odpady odebrane w 2024r.		231,29MG

Według sprawozdań firmy odbierającej odpady komunalne pozostałości z procesu mechaniczno- biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przekazane do składowania w 2024r wyniosły – 56,3603 Mg.

5. Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:

a) Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania : **0%**

b) Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: **32,51%**

c) Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych: w 2024r nie były odebrane odpady budowlane i rozbiórkowe.

Masa odpadów wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania- 0,00 Mg.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy- 0,00%.

IX. Podsumowanie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przytuły za rok 2024 została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przytuły oparty jest o akty normatywne różnego szczebla. Miesięczna opłata, bez względu na ilość wytworzonych odpadów wynosi **19 zł** od osoby, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny lub **50 zł** od osoby gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku segregacji.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Przytuły na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.